

Nummer 83

Verzameld door Wim Smeets

In deze rubriek vindt u samenvattingen van artikelen met in de kop een vogelnaam of een vogelaanduiding. Deze artikelen verschenen in de maanden januari, februari en maart 2015 in Nederlandse dag-, week- en huis-aan-huisbladen.

Alleen faunarand gaat akkervogel niet redden

Trouw, 5 januari 2015

Akkervogels hebben meer nodig dan faunaranden. In het agrarisch natuurbeheer – dat zich vaak beperkt tot deze kruidenrijke stroken – is er dus nog vele ruimte voor verbetering, concluderen Wageningen Universiteit en Werkgroep Grauwe Kiekendief. Marijke Kuiper deed zes jaar onderzoek in de provincie Groningen. Haar team combineerde gegevens over de ligging van faunaranden met groot-schalige vogeltellingen. Ze promoveerde op 9 januari 2015. Kuiper heeft gedetailleerd gekeken naar één typisch Groningse akkervogelsoort, de Veldleeuwerik. Van de 237 nesten die onderzoekers vonden, lagen er slechts tien in de faunarand. Ze worden wel druk bezocht bij het zoeken naar voedsel.

Vogels 'horen' tornado's een dag tevoren al aankomen

Trouw, 2 januari 2015

Uit de volgegevens van de geolocatorzenders waarmee Amerikaanse ecologen vijf

Geelvluchtzangers hadden uitgerust, leiden de ecologen af in het tijdschrift 'Current Biology' dat de kleine zangvogeltjes (met een gewicht tot 9 g) vorig jaar april hun broedgebied in de Appalachian Bergen zijn ontvlucht. Zij vertrokken een dag voordat de verwoestende tornado over het zuidoosten van de Verenigde Staten trok. De zangertjes zijn volgens de gegevens 700 km zuidwaarts gevlogen, naar de Golf van Mexico. Na de storm, op 2 mei, waren ze weer terug in hun broedgebied. Over hetzelfde onderwerp een artikel in het NRC Handelsblad van 8 januari 2015. [Noot Wim Smeets: Eensluitende ervaringen zijn opgedaan, ook met zoogdieren, in het Nationaal Park Yala in het zuidoosten van Sri Lanka bij de nadering van de tsunami.]

Muizeneters varen wel bij plaag

Leeuwarder Courant, 6 januari 2015

Voor boeren is het een plaag, voor roofvogels zorgt de veldmuizenstand voor een Luilekkerland. In januari werden in de telgebieden door leden van Sovon in Friesland 723 Buizerds geteld, tegen 282 een jaar eerder. Ook de

Vogels horen een 'tornado' een dag tevoren al aankomen.
Foto: Wim Smeets.

Muizeneters varen wel bij een plaag.
Foto: Wim Smeets.

Blauwe Reiger (436-1114) en de Grote Zilverreiger (598-908) kwamen er massaal opaf. Op roestplekken van Ransuilen werd een record van meer dan 1700 exemplaren geteld. Over hetzelfde onderwerp een artikel in het NRC Handelsblad van 12 januari 2015.

Voor welzijn Grutto's niet eerder maaien dan 1 juli

Trouw, 7 januari 2015

Rosemarie Kentie, die op 9 januari promoveerde aan de Rijksuniversiteit Groningen, stelt dat in de speciale grutto-vriendelijke gebieden de maaidatum nog verder moet worden opgeschort naar 1 juli. De meeste subsidies voor weidevogelbescherming gaan nu nog uit van 15 juni. Zij deed met collega's veldonderzoek in de afgelopen tien jaren naar Grutto's in Zuidwest-Friesland. Als er niets verandert, zal het aantal Grutto's in de komende eeuw worden gedeceimeerd. Ook moeten de gruttolanden minder worden bemest omdat nu het gras te hoog en te dicht groeit voor de kuikens.

Ganzenjacht in de winter verbieden

Leeuwarder Courant, 9 januari 2015

Via een rechtszaak wil Vogelbescherming Nederland winterrust voor ganzen in Overijssel afdwingen. Deze provincie besloot vorig jaar om in de winter de jacht op ganzen toe te staan. Overijssel is de enige provincie die ook in de winter ganzenjacht toestaat. De ontheffing voor jagers is eind vorig jaar al afgegeven maar de jacht lag snel stil vanwege de geconstateerde vogelgriep in de omgeving van Kampen. Volgens het college van Gede-

puteerde Sstaten van Overijssel hebben de boeren veel schade geleden door de ganzen. Volgens Vogelbescherming hebben boeren juist in de winter amper schade door overwinterende ganzen.

Overijssel mag geen ganzen meer schieten

Trouw, 16 januari 2015

In Overijssel mag tot maart niet worden gejaagd op Grauwe Ganzen, Kolganzen en Brandganzen. Dat heeft de rechtbank van Zwolle 15 januari bepaald.

Afname Kievit is en blijft matig

Leeuwarder Courant, 16 januari 2015

In de discussie over het 'aaisykjen' draait alles om de kievitenstand. Die daalde de laatste twee decennia met veertig procent, zo blijkt uit onderzoek. Sovon voorziet de provincie van inventarisatiegegevens van alle soorten weidevogels in Friesland. De neergang van de laatste jaren blijkt ook uit het aantal broedparen. Voor de periode 2007-'11 wordt dit geschat op 27.289 broedparen. In de periode 2009-'13 lag dat gemiddeld op 24.631. Op de lange termijn zet dit zich voort, oordeelde de Raad van State.

Himalaya achtbaan voor gans

de Volkskrant-Sir Edmund, 17 januari 2015

Indische Ganzen passeren de Himalaya als een achtbaan. Ze stijgen en dalen mee met de bergformaties en passeren de tot ruim zes kilometer hoge bergtoppen dus niet op een constante hoogte, zoals tot nu toe werd gedacht. De dieren lijken het liefst op ongeveer zestig meter boven de grond te vliegen.

Daar kunnen ze de wind optimaal benutten. Daarnaast zijn in ijlere lucht meer vleugelslagen nodig.

Over hetzelfde onderwerp een artikel in Trouw en NRC Weekend van 17 januari 2015.

Telling: Huismus, Merel en Koolmees aan top

Leeuwarder Courant, 19 januari 2015

De Huismus staat fier bovenaan met 148.392 exemplaren bij de Tuinvogeltelling waaraan ongeveer 45.000 tellers deelnamen. Het aantal Koolmezen kwam uit op 95.188 en de Merel kwam tot 73.260 exemplaren. Door de zachte winter zijn er een recordaantal Tjiftjaffen gezien. Ook werden veel Roodborsten, Winterkoningen en IJsvogels geteld. In één op de zeven tuinen werd een Grote Bonte Specht gezien. Over hetzelfde onderwerp een artikel in De Telegraaf van 19 januari 2015.

It Fryske Gea schiet ganzen af in reservaten

Leeuwarder Courant, 3 februari 2015

It Fryske Gea en Staatsbosbeheer openen de jacht op ganzen in natuurgebieden die beschermd zijn volgens de Europese richtlijn Natura 2000. Beide natuurorganisaties schakelden in februari jagers in om ganzen te doden. Om hoeveel dieren het gaat is niet bekend. De natuurbeheerders houden wel zelf de regie over het afschot. Deze natuuraanpak is een uitvloeisel van de Friese ganzenaanpak zoals die in 2014 is vastgesteld. In ruil voor twee tot vier maanden rust van ganzen die hier 's winters verblijven, hebben it Fryske

De Huismus is weer aan de top bij de jaarlijkse Tuinvogeltelling.

Foto: Wim Smeets.

Gea en Staatsbosbeheer ingestemd met het afschieten van zomerganzen in de beschermde natuurgebieden.

Vogels als natuurlijke muizenbestrijders

Leeuwarder Courant, 17 februari 2015

Mensen bedenken de gekste dingen om de veldmuizenexplosie een halt toe te roepen. Vogels zijn hun bondgenoten. Die helpen

Grutto's zijn bedreigd.

Foto: Wim Smeets.

graag een handje mee, als natuurlijke plaagbestrijders. Zelfs de zeldzame Koereiger redt het nu hier met deze muizenrijkdom. Roofvogels en uilen beleefden een topjaar. Ze begonnen al vroeg aan de leg, produceerden vele eieren en zagen veel kuikens in goede conditie uitvliegen. Maar niet in Friesland. In 'Vogelkoppknipsels' nummer 81 (*het Vogeljaar* 62(4):214) stond een stuk onder het kopje 'Roofvogels kunnen Friese Zuidwesthoek beter mijden'. Dat stukje was gebaseerd op een artikel in de Volkskrant met daarin een relaas over het afschieten van roofvogels in Friesland.

Bedreigde Grutto

De Telegraaf, 21 februari 2015

Het gruttobestand gaat hard achteruit. Het jaar 2014 was het slechtste jaar met ongeveer 4.600 jonge vogels, terwijl er ruim tienduizend nodig zijn voor een stabiele populatie. Hoofdoorzaak lijkt het aanhoudende warme weer te zijn, waardoor er al in april met het maaien van het gras werd begonnen, gevolgd door vele maairondes. Hierbij gaan telkens nesten verloren.

Over hetzelfde onderwerp een artikel in het Noordhollands Dagblad van 21 februari 2015.

Oehoe in je nek? Dat zal een tamme zijn

de Volkskrant, 26 februari 2015

Er zijn twee verklaringen voor het 'agressieve gedrag' van de Oehoe in Purmerend. Allereerst is het de baltstijd en de Oehoe verdedigt dan zijn territorium. Hij heeft niets kwaads in

de zin want dan zou hij zijn klauwen anders gebruiken en echt ernstige verwondingen toebrengen. De andere verklaring is dat deze Oehoe op mensen af vliegt om gevoerd te worden en dat het om een Oehoe gaat die eerder als huisdier is gehouden. Er worden per jaar twintig tot dertig Oehoes vrijgelaten. Over hetzelfde onderwerp een artikel in Trouw van 26 februari, in het NRC Handelsblad van 28 februari en in De Telegraaf van 4 maart 2015.

Vogelaars ruziën over soortnamen

De Telegraaf, 27 februari 2015

Belgische en Nederlandse vogelaars liggen met elkaar overhoop over namen van hun gevederde vrienden. Onze zuiderburen ergeren zich er mateloos aan dat de 'Ollanders' bepaalde vogelnamen zomaar hebben veranderd, zonder de Belgen daarover te verwittigen. De Vlaamse vogelaars gebruiken voor sommige vogels weliswaar Belgische namen, maar ook vaak Nederlandse namen, om een Babylonische spraakverwarring te voorkomen. De CSNA (Commissie Systematiek Nederlandse Avifauna) piekert er bij monde van André van Loon niet over om met de Belgen in discussie te gaan. Over hetzelfde onderwerp een artikel met exact dezelfde tekst in het Noordhollands Dagblad van 27 februari, een artikel in Trouw van 6 maart en een artikel en een cartoon in het Noordhollands Dagblad/Schager Krant van 7 maart 2015.

Tegen jacht op Meerkoet wordt geprotesteerd.
Foto: Wim Smeets.

30.000 doodgemaaide leeuwerikjes

Trouw, 3 maart 2015

Dertigduizend jonge Veldleeuweriken worden er elk jaar in de provincies Groningen en Drenthe doodgemaaid. Dat concluderen de Werkgroep Grauwe Kiekendief en Vogelbescherming Nederland na jarenlang inventariseren van deze vogels. In deze twee provincies komen de meeste leeuweriken voor omdat er veel akkerland is. In Groningen broedden de laatste jaren 6.300 paren Veldleeuweriken, waarvan een kwart in het grasland. Doordat het gras na maximaal een maand wordt gemaaid worden de jongen doodgemaaid. Na twee weken, als het gras ideaal hoog is voor de Veldleeuwerik, beginnen de vogels aan een tweede broed. Daarna herhaalt zich het drama. Agrarisch natuurbeheer met afspraken voor later maaien helpt niet omdat het 'turbogras' te snel lang wordt.

Purmerend vangt agressieve Oehoe Roofvogel ongedeerd naar tijdelijke opvang

De Telegraaf, 14 maart 2015

De beruchte Oehoe die Purmerend en omgeving wekenlang in haar greep hield, is 13 maart 2015 gevangen door een valkenier. Het dier had nog een goede gezondheid wordt overgebracht naar een tijdelijke opvanglocatie, totdat een geschikte definitieve plek is gevonden.

Protest tegen jacht op Meerkoet

Vechtstroom, 18 maart 2015

Leden van de Partij voor de Dieren hebben symbolisch een jachtgeweer doormidden gebroken uit protest tegen de jacht op de Meerkoet en andere 'ongelukkige' vogels. Zij willen dat de provincie veel meer in gaat op de preventie van schade en alternatieve vormen van schadebestrijding. Zo kunnen Meerkoeten worden geweerd van schadegevoelige percelen als oeverlanden vervuilen en als er rasters langs de oevers worden geplaatst.

Knuffel-Oehoe op Veluwe

De Telegraaf, 19 maart 2015

Een zachttaardige Oehoe blijkt te zijn neergestreken in het Veluwe Noordeinde. De Oehoe

landt op de kussentjes van zijn poten zachtjes op je hoofd en gebruikt zijn klauwen niet. Hij plukt met zijn snavel in je haar en trappelt met zijn pootjes. Dat wijst op paargedrag. Het is waarschijnlijk een vogel afkomstig uit gevangenschap, wat te zien is aan zijn beschadigde staartveren.

Vogelgriep nu ook in Amerika

de Volkskrant, 23 maart 2015

Het vogelgriepvirus H5N8, dat vorig jaar al in Nederland werd aangetroffen, bedreigt sinds kort ook de Verenigde Staten. Vooral roofvogels worden hard getroffen. Ook bij de Amerikaanse Zeearend, het nationale symbool van de Verenigde Staten, is het virus aangetroffen. Evenals bij de Roodstaartbuis en de Slechtvalk. Wilde watervogels lijken er weinig tot geen last van te ondervinden. Het virus is dodelijk voor pluimvee. De variant H5N8 is gevonden in zeker vijf bedrijven in de staten Californië, Missouri en Arkansas. Die bedrijven zijn geruimd.

Een naderend einde voor de rubriek Vogelkoppknipsels?

Wim Smeets heeft aangekondigd dat hij per 1 januari 2016 zijn activiteiten voor de redactie van *het Vogeljaar* zal gaan stoppen. De redactie zoekt daarom naar een opvolger, die zijn rubriek 'Vogelkoppknipsels' zou kunnen voortzetten. Eventueel kan dat ook in een gewijzigde vorm.

Belangstellenden kunnen informatie inwinnen bij Wim Smeets, (033) 298 31 47, e-mail: smeets.foto@casema.nl.

In *het Vogeljaar* 62(2) stond de 100ste aflevering van de rubriek 'Vogels Kijken Langs De Digitale Snelweg'. Het was de laatste aflevering die Peter C. Meijer had gemaakt voor deze rubriek. Verscheidene lezers hebben aangegeven dat zij deze rubriek missen. Mensen die hieraan zouden willen bijdragen of die ideeën hebben voor een vervolg in een andere opzet kunnen zich melden bij de redactie, e-mail: redactie@vogeljaar.nl.

■ Wim Smeets, Bachlaan 111, 3752 HG Bunschoten, (033) 298 31 47, e-mail: smeets.foto@casema.nl.